

חוברת הכנה לאבות ובנים

מתוך ההגדה המפורשת תנו שבח

שו"ת
בהגדה
של פסח

חוברת עבודה למגיד

למה המצה נקראת "לחמא עניא" (לחם עני)?

- המצה היא לחם פשוט ומאכל העניים.
- כי בוצעים את המצה לשתיים.
- יש במצה עניינים עמוקים בחכמת הנסתר.

למה מזמינים את העניים בליל הסדר?

- שחובת כל אדם לאכול בליל הסדר.
- בליל הסדר יש סכנה מפני המזיקין.
- כדי לקרב את הגאולה.

מה הפירוש "הלילה הזה כולו מצה"?

- אסור לאכול חמץ ומצווה לאכול מצה.
- כל הלילה מדברים על המצה.
- המצווה היחידה בליל הסדר מדאורייתא היא אכילת מצה.

שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות" הרי אנו אוכלים גם מרור בשאר הלילות?

- שאר ירקות כלומר ירקות שנשארו בסיר הרבה זמן.
- גם אם אוכלים מרור אינו בשביל טעמו המר כי זה נגד השכל.
- אסור לאכול מרור בשאר השנה.

חוברת עבודה למגיד

"שבכל הלילות אין אנו מטבילין" הרי אנו מטבילין בחומוס וטחינה ומה לא?

- רק בליל הסדר יש לנו מצווה או מנהג לטבל שני פעמים.
- רק בליל הסדר מטבילים במי מלח וחרוסת.
- בכל הלילות לא כולם מטבילין רק חלק מהסועדים.

מה התשובה למה נשתנה?

- ה' התגלה בעולם והציל אותנו מהמצרים ברחמיו המרובים.
- בלילה הזה נהיינו משונים מכל הגויים.
- אין תשובה למה נשתנה.

מה הפירוש "זרוע נטויה"??

- שזכינו לקיים מצוות הזרוע שעל הקערה של ליל הסדר.
- שיצאנו לעין כל לא כעבדים הבורחים.
- שה' הרים את קרן ישראל.

מה ההבדל בין סיפור (יציאת מצרים) לידיעה?

- הסיפור הוא ארוך ומקבלים על זה יותר שכר.
- הסיפור עוזר לילדים לא להירדם.
- כי הסיפור מביא לידי הרגש יותר מהידיעה.

חוברת עבודה למגיד

מעשה ברבי אליעזר" וכו' למה הביאו מעשה זה שהיו מספרים כל הלילה?

- כדי להראות שיש הרבה מה לספר.
- כדי להביא ראיה שכל המרבה לספר הרי זה משובח.
- כדי להביא ראיה שאע"פ שרבי אליעזר וחבריו ידעו ודאי את כל התורה בכל אופן סיפרו ביציאת מצרים.

היכן אומרים (מזכירים) את יציאת מצרים בכל לילה?

- בפרשה השלישית של קריאת שמע.
- בשמונה עשרה בברכת "גואל ישראל".
- בקריאת שמע שעל המטה.

האם לימות המשיח נזכיר את יציאת מצרים?

- כן.
- לא.
- רק בחג הפסח.

"ברוך המקום ברוך הוא" למה יש כאן ברכה?

- כי באנו כעת לדרוש את פסוקי התורה.
- מרוב התפעלות מהסיפורים המעניינים שסיפרנו עד כה.
- כדי שלא נשכח שמטרת הסיפור הוא כדי להודות לה'.

חוברת עבודה למגיד

מה התשובה לבן החכם?

- שהלכות הפסח הם מאוד מסובכים ואי אפשר להבין אותם בלילה אחד.
- אין תשובה.
- נספר לבן החכם על יציאת מצרים וגם נסביר לו את ההלכות.

מה מפריע לבן הרשע?

- למה צריך את כל העבודה הזאת.
- שהבן החכם שאל לפניו.
- הוא לא יודע איך לשאול.

מה צריך לספר לבן התם?

- את הסיפור של גלות ויציאת מצרים.
- פסח, מצה ומרור.
- צריך לספר לו למה הרשע לא צודק.

מה נספר לבן שאינו יודע לשאול?

- יציאת מצרים הוא יסוד האמונה של עם ישראל.
- אין מה לספר לו.
- שכל מה שקרה ביציאת מצרים היה כדי שנקיים את המצוות של ליל הסדר.

חוברת עבודה למגיד

כיצד אברהם אבינו התקרב לעבודת ה'?

- כי הם ראו את כל השטויות שהגויים היו עושים וזה הגעיל אותם.
- כי הקב"ה קירב אותם והביא אותם לארץ ישראל.
- כי לא היה ברירה אחרת העולם היה נהפך לתוהו ובוהו.

מהי ההבטחה שה' הבטיח ושמר לישראל במצרים?

- שנצא ממצרים ולא נאבד בגלות.
- שנזכה לקבל את התורה.
- שניכנס לארץ ישראל.

מה לומדים ממה שביקש לבן לעשות ליעקב?

- צריך להיזהר מלהתקרב לגויים.
- שכך היא הגזירה שנהיה בגלות בין הגויים אבל הקב"ה ישמור עלינו ויציל אותנו מידם.
- צריך להודות לקב"ה שהציל אותנו מלבן שרצה להרוג את כולם.

מה ההבדל בין החלק שבהגדה אחרי הפסוק "ארמי אובד אבי" לשאר חלקי ההגדה?

- מכאן והלאה יש להקשיב היטב לכל מילה.
- מכאן והלאה דורש כל מילה שבפרשת "ארמי אובד אבי" לפי הסדר.
- אין הבדל.

חוברת עבודה למגיד

האם בדרך הטבע היה לבני ישראל סיכוי לשרוד בגלות מצרים?

- כן, כי הם היו חזקים מאוד והיה להם אמונה.
- לא, כי פרעה היה יותר חכם מבני ישראל.
- לא, כי הם היו מעטים וחיו שם כגרים ואורחים.

בזכות מה זכו בני ישראל להיות לגוי (אומה)?

- שלא שינו מנהגם ולבושיהם.
- בזכות האבות הקדושים.
- כי יהודה קבע בית מדרש בגושן לפני שהגיעו כולם.

לאילו ברכות זכו בני ישראל במצרים? (יש יותר מתשובה אחת נכונה)

- להתרבות במהירות עצומה.
- שיהיו בריאים וחזקים.
- שלא תשלוט בהם עין הרע.
- שימשיכו להתרבות עוד ועוד.

על ידי מה בני ישראל נהיו ראויים להיגאל ולהיות עמו של הקב"ה?

- על ידי דם ברית מילה ודם הפסח.
- על ידי הייסורים הנוראים של השעבוד.
- על ידי התפילות שלהם.

חוברת עבודה למגיד

מה גרם למצרים לשנוא את עם ישראל?

- כי הם ידעו שהם הולכים לעלות לארץ ישראל.
- כי הם ראו שהם פרים ורבים מאוד.
- כי הם פחדו שהם יכבשו אותם.

מה המצרים העלילו על בני ישראל?

- שהם אוכלים את העבודה זרה של המצרים (כבשים).
- שיום אחד הם ילחמו במצרים ומצרים תפסיד הרבה מזה.
- שהם לומדים תורה וזה מפריע למכשפים שלהם לעשות כישופים.

מה המצרים עשו כדי לענות ולהשפיל את בני ישראל?

- הם הטילו עליהם מיסים ועבודה קשה.
- הם לא הסכימו להם לצאת ממצרים.
- הם לימדו אותם לעבוד עבודה זרה.

מהי "עבודת פרך"?

- עבודה קשה יותר מדי.
- עבודה שמפוררת את הכוחות.
- עבודה המפרכת את הגוף ומשברתו.

חוברת עבודה למגיד

מה גרם לשינוי המצב לטובה?

- בני ישראל התפללו.
- בני ישראל הבינו שהם חייבים לעשות תשובה.
- עוד מעט כבר היו בני ישראל מתמוטטים לגמרי.

מה גרם לבני ישראל להתפלל?

- מלך מצרים מת.
- היאוש הנורא.
- הם התגעגעו לקב"ה.

בזכות מה קיבל ה' את תפילת בני ישראל?

- בזכות שלא התבוללו בין המצרים.
- בזכות האבות.
- בזכות שיקבלו את התורה.

מה המצרים עשו כדי להרחיק את בני ישראל מנשותיהם?

- הם הלינו אותם בשדות בטענה שאז הם יוכלו להתחיל מחר מיד בעבודה.
- הם עינו אותם קשות.
- הם השליכו את הבנים שנולדו להם ליאור.

חוברת עבודה למגיד

איזה "דחק" (לחץ) המצרים עשו לבני ישראל?

- הם לא נתנו להם מנוחה.
- לחץ לצאת ממצרים.
- לחץ שהם לא יצאו מזה לעולם.

איך מוכח מהפסוקים שה' בעצמו הוציא את בני ישראל ממצרים ולא על ידי שליח?

- כי הפסוק כתב שוב את שמו של הקב"ה "ויוציאנו ה'".
- כי ה' אמר למשה בלשון "והוצאתי ועברתי והיכתי", כמדבר על עצמו.
- כך היה קבלה בידי חז"ל.

כיצד התגלתה ה"יד חזקה" (של הקב"ה) במכת דבר?

- כל הבהמות מתו ברגע אחד.
- המצרים פחדו שידבקו במחלה שהרגה את הבהמות.
- כי מכת דבר היא המכה החמישית ויש חמש אצבעות ביד.

מהי "זרוע נטויה" ומהו "חרב" (של ה')?

- גילוי שלטונו של הקב"ה, ונקמתו במצרים.
- הפחד הגדול שהיה למצרים שה' יהרוג אותם.
- הכח הגדול שבאו בו המכות, ו"חרב" הוא רמז למלחמת הבכורות עם אבותיהם.

חוברת עבודה למגיד

מה גרם לבני ישראל "מורא גדול"?

- גילוי השכינה.
- שמא מצרים יהרגו אותם.
- שמא ימותו בחטאיהם ולא יזכו לצאת.

אלו "אותות" נעשו על ידי המטה?

- המטה נהפך לנחש.
- עשרת המכות.
- קריעת ים סוף.
- מים יצאו מהסלע כשהיו בני ישראל במדבר.

איך דורשים מהפסוק רמז לעשרת המכות?

- מלשון רבים, והמילים הכפולות.
- ממה שכתוב "אותות" והמכות היו אותות.
- כך היה קבלה בידי חז"ל.

מה הפירוש "דצ"ך עד"ש באח"ב"?

- ראשי תיבות של עשרת המכות עם חלוקה לשלש סדרות.
- שננצח את הגויים לעתיד לבוא.
- סימנים טובים לעם ישראל.

חוברת עבודה למגיד

מה הייתה מטרת המכות הרבות שהיו בים סוף?

- להשלים את הגילויים שבניסי יציאת מצרים.
- כדי שבני ישראל יראו וישמחו בנקמת ה'.
- כדי לגלות שה' שולט גם בתוך הים ולא רק ביבשה.

מה ההבדל בין המכות שהיו במצרים למכות שהיו על הים?

- במכות על ים סוף התגלתה יד ה' בשלמותה.
- בים סוף היו הרבה יותר מכות.
- בים סוף בני ישראל זכו לראות את השכינה.

כיצד רבי אליעזר אומר שהיו במצרים ארבעים מכות הרי היה רק עשר?

- שכל מכה פגעה במצרים בכמה דרכים.
- כי אי אפשר באמת לספור את המכות.
- זהו סוד בקבלה.

במה נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא?

- האם לדרוש את "חרון אפו" בנפרד.
- האם היה מכה נוספת חמישית בכל מכה.
- האם היו מאתיים או מאתיים חמשים מכות על הים.

חוברת עבודה למגיד

"כל שלא מר שלושה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו" – של מה?

- ידי חובת ההגדה.
- ידי חובת מצוות "פסח, מצה ומרור".
- ידי חובת הלל והודאה

מה הפירוש "פסח"?

- שה' דילג על בתי בני ישראל במכת בכורות.
- שה' פתח לבני ישראל פתח שיוכלו להיגאל על ידו ממצרים.
- על שם הדם ששמו על הפתח.

למה לא הספיק הבצק של בני ישראל להחמיץ כשיצאו ממצרים?

- המצרים לא הרשו להם להתעסק עם הבצק.
- הם יצאו במהירות.
- הם הכינו את הבצק בלילה.

המרור נאכל על שום ש-

- ה' חס עלינו והוציא אותנו ממצרים.
- המצרים מררו את חיי אבותינו.
- ה' ירים את קרננו לעתיד לבוא.

חוברת עבודה למגיד

כיצד יראה האדם את עצמו כאילו יצא מצרים.

- שינסה לדמיין איך זה היה.
- שיתבונן שהיציאה היתה עבודה.
- כמו שה' גאל אותנו אז הוא גואל אותנו בכל דור ודור.